

PANNÓNIA
ÉLETBIZTOSÍTÓ

**A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
FELTÉTELES ADÓMEGÁLLAPÍTÁSI
HATÁROZATÁNAK ÖSSZEFOGLALÓJA**

A Nemzetgazdasági Minisztérium feltételes adómegállapítási határozatának összefoglalója

Jelen dokumentum a Nemzetgazdasági Minisztérium 16311/2010. és 308./2011. számú, Pannónia Befektetéshez Kötött Életbiztosítás, Pannónia Euró Alapú Befektetéshez Kötött Életbiztosítás és Pannónia Klikk Életbiztosítás (a továbbiakban közös megnevezéssel: Pannónia) vonatkozásában meghozott Határozatának legfontosabb megállapításait tartalmazza kivonatos formában. A Határozatban foglalt megállapítások és azok indoklásának teljes körű ismeretéhez a Határozat teljes tartalmának ismerete szükséges.

I. A Pannónia és annak díjának besorolása

Az élethosszig tartó, határozott idejűvé át nem alakított Pannónia szerződés adójogi szempontból kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak tekinthető, melynek kifizető szerződő által fizetett díja – a díjfizetés időpontjában – a szerződésben biztosítottként szereplő magánszemély adómentes jövedelme.

Az adómentes biztosítási díj után a kifizetőnek nem kell fizetnie társadalombiztosítási járulékot, egészségügyi hozzájárulást, továbbá szakképzési hozzájárulást; a biztosított magánszemélynek nem kell fizetnie egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, valamint nyugdíjjárulékot.

Mindez azt jelenti, hogy **a Pannónia díjának megfizetésekor** sem a kifizető szerződőnek, sem a biztosított magánszemélynek **nem keletkezik semmilyen adó-, illetve járulékfizetési kötelezettsége.**

2. A Pannónia díjának számviteli elszámolása

A vállalkozás által fizetett **rendszeres és eseti biztosítási díjat** – feltételezve, hogy a biztosított Ptk.-ban szabályozott jogai a szerződés futamideje alatt fennállnak (a biztosított a közös kedvezményezett-jelölésről, valamint a kifizetői visszavásárláshoz a biztosított hozzájárulásról előre nem mond le) és a biztosítás kedvezményezettje nem a vállalkozás – **költségként, mint személyi jellegű egyéb kifizetés kell elszámolni.**

Ha a biztosítási szerződés szerint a vállalkozás a kedvezményezett, akkor a Pannónia biztosítási díjának díjtartalékba kerülő részét a biztosítóval szembeni követelésként kell kimutatni, a díj azon részét, amely életbiztosítási kockázatot, továbbá adminisztrációs díjrészt és az allokációs költségeket fedezi, személyi jellegű egyéb kifizetésként (költséggént) kell elszámolni.

Ha a biztosítási szerződés szerint a kedvezményezett a kifizető szerződőtől eltérő másik gazdálkodó, akkor a Pannónia biztosítási díjának díjtartalékba kerülő részét rendkívüli ráfordításként (végleges pénzeszköz-átadásként), a díj azon részét, amely életbiztosítási kockázatot, továbbá adminisztrációs díjrészt és az allokációs költségeket fedezi, személyi jellegű egyéb kifizetésként (költséggént) kell elszámolni.

Ha a szerződő mérleg fordulónapja nem esik egybe a biztosítási időszak végével – mert a biztosítási időszak a következő üzleti évre áthúzódik – és a biztosítási díj a tárgyévben felmerült, akkor a tárgyévben felmerült rendszeres biztosítási díj következő üzleti évet terhelő arányos részét időbelileg el kell határolni. Ugyanakkor **az eseti biztosítási díj időbeli elhatárolása nem lehetséges**, mivel élethosszig tartó tartamú Pannónia esetén az eseti díj futamideje nem meghatározható, így **az teljes egészében arra az üzleti évre számolható el, amelyben az felmerült.**

3. A Pannónia díja, mint vállalkozás érdekében felmerült költség

A Pannónia költségként elszámolt díja ténylegesen a vállalkozás érdekében felmerülő költségnek minősül, az nem növeli a társasági adó alapját, ha a biztosított személye a kifizető szerződővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, vagy a kifizető vezető tisztségviselője, vagy tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a kifizetőnél jogszabályban meghatározott tanulás szerződés alapján gyakorlati képzésben részt vevő szakképző iskolai tanuló.

Az egyéni vállalkozó által alkalmazottaira (mint biztosítottakra) megkötött egész életre szóló, határozott idejűvé át nem alakított Pannónia díját költségként elszámolhatja, amennyiben kedvezményezettként nem az egyéni vállalkozást (és nem az egyéni vállalkozót) jelölik meg.

Rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve, az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el a saját magára kötött, egész életre szóló, határozott idejűvé át nem alakított Pannónia díját.

4. A Pannónia haláleseti szolgáltatásának elszámolása

A Pannónia magánszemély kedvezményezett részére teljesített haláleseti szolgáltatása adómentes.

A Pannónia kifizető szerződő részére teljesített haláleseti szolgáltatását a követelésként kimutatott, befizetett díjak összegével szemben kell elszámolni, és a különbséget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb ráfordításaként könyvelni.

Amennyiben a szerződő és a kedvezményezett a Pannóniában az egyéni vállalkozó (ebből következően a biztosítás díját nem számolja – nem számolhatja – el költségként), akkor a haláleseti szolgáltatást illetően az egyéni vállalkozási tevékenységen kívül eső pénzkiadásról beszélhetünk, és a szerződőt egyszerű magánszemélynek kell tekinteni. A biztosított személy halála esetén az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) részére teljesített haláleseti szolgáltatás adómentes.

5. A Pannónia kifizető által történő visszavásárlásának elszámolása

Ha a szerződő kifizető a biztosítási díjat személyi jellegű egyéb kifizetésként elszámolhatja, és ezen szerződés alapján a szerződő kifizető egy későbbi időpontban – a biztosított utóbb (nem előzetes hozzájárulásával) tanúsított, visszavásárlást nem korlátozó magatartása mellett – visszavásárolja a díjtartalék egy részét, akkor a szerződő részére a biztosító által teljesített kifizetést a visszavásárlás üzleti évében a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell elszámolni.

Ha a szerződőnek a befizetett biztosítási díjat követelésként kellett kimutatni, majd egy későbbi időpontban a biztosított hozzájárulásával visszavásárolja a díjtartalék egy részét vagy egészét, a visszakapott összeget követeléscsökkenésként kell elszámolnia, az azt meghaladó összeget a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell elszámolni (ha a visszakapott összeg kevesebb a követelés értékénél, a különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell elszámolni).

A pénzügyi műveletek egyéb bevételeként elszámolt összeg társasági adóalapot növelő tétel.

Amennyiben az egyéni vállalkozó az alkalmazottaira kötött Pannónia díját nem számolja – nem számolhatja – el költségként, mert saját magát jelölte kedvezményezettként, úgy ebben az esetben az egyéni vállalkozási tevékenységen kívül eső pénzkiadásról beszélhetünk, és a szerződőt egyszerű magánszemélynek kell tekinteni. Ekkor, ha az egyéni vállalkozó (magánszemély) él a visszavásárlási jogával, a kifizetett visszavásárlási összeg kamatjövedelemnek minősül. Amennyiben az egyéni vállalkozó az alkalmazottaira kötött Pannónia díját költségként elszámolhatja és elszámolja, úgy ebben az esetben a biztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása esetén a visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó köteles kimutatni egyéni vállalkozói bevételei között.

Amennyiben az egyéni vállalkozó saját magára köt Pannónia szerződést, és annak díját nem számolja el költségként, úgy a szerződés visszavásárlása esetén az egyéni vállalkozó részére teljesített visszavásárlási összeg után kamatjövedelem jogcímen keletkezik adókötelezettség. Amennyiben az egyéni vállalkozó a Pannónia díját költségként elszámolja, úgy a visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó vállalkozói bevételei között köteles kimutatni.

6. A Pannóniából történő egyéb kifizetések elszámolása (egyéb jövedelem)

Kizárólag a szerződő személyének módosítása kapcsán, a szerződés ilyen jellegű módosításával összefüggésben semmilyen adóval, vagy más közteherrel kapcsolatos konzekvencia nem merül fel.

A kifizető szerződő helyére új szerződőként belépett biztosított magánszemély, mint szerződő által visszavásárolt egész életre szóló Pannónia alapján a magánszemély szerződő részére kifizetett visszavásárlási összeg – rendeltetésszerű joggyakorlás esetén – a magánszemély egyéb jövedelmének minősül, ennek megfelelően a kifizetést személyi jövedelemadó (2011-ben 16%), valamint egészségügyi hozzájárulás (2011-ben 27%) terheli, melyet a biztosító a visszavásárlási összeg után, abból levonva fizet meg a kifizetés során.

Amennyiben a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig az eredeti szerződő helyébe lépő biztosított magánszemély az eredeti szerződő által a szerződőváltásig fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak (mint egyéb jövedelem) után az adót (személyi jövedelemadót és egészségügyi hozzájárulást) megfizeti (és erről a tényről a visszavásárlási szándékának bejelentésével egyidejűleg írásban tett teljes bizonyító erejű nyilatkozatában a biztosítót tájékoztatja), a visszavásárlási összegre a kamatjövedelem megállapításának szabályait kell alkalmazni. Ebben az esetben a kamatjövedelmet terhelő adó összege nulla is lehet, amennyiben a szerződés visszavásárlása a szerződéskötést követő 10. évforduló után történik. Amennyiben az 5. évfordulót követően, de még a 10. évforduló előtt történik a szerződés visszavásárlása, az így keletkezett kamatjövedelmen 10% mértékű, míg a szerződés 5. évforduló előtti visszavásárlása esetén 20% mértékű kamatadó fizetési kötelezettsége keletkezik a kifizető szerződő helyére lépett biztosítottnak.

7. Konkrét szituációk

Munkaviszony megszűnését követő szerződőváltás esetén a magánszemély szerződő által visszavásárolt Pannónia kifizetésekor egyéb jövedelem keletkezik, és az arra vonatkozó közterhekett kell megfizetni.

A biztosított saját jogon járó nyugdíjra, illetve saját jogon járó nyugdíjszerű ellátásra való jogosultság-szerzését követő szerződőváltás esetén a szerződőváltást követően a magánszemély szerződő által visszavásárolt Pannónia kifizetésekor egyéb jövedelem keletkezik, és az arra vonatkozó közterheket kell megfizetni.

A szerződéskötést követő 3 év eltelte utáni szerződőváltás esetén a szerződőváltást követően az új magánszemély szerződő által visszavásárolt Pannónia kifizetésekor egyéb jövedelem keletkezik, és az arra vonatkozó közterheket kell megfizetni. Ezen a megítélésen a jelzett 3 éven belüli szerződőváltás sem változtat, hiszen a szerződőváltás önmagában nem eredményez adókötelezettséget, amely befolyásolja az adójogi megítélést.

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény hatálya alá tartozó szervezetek által, a hivatkozott jogszabály hatálya alá tartozó személyek (különösen köztisztviselők, jegyzők, aljegyzők) javára, valamint a nem társadalmi megbízatású polgármesterre, alpolgármesterre megkötött Pannóniára is az előző pontokban bemutatott szabályok az érvényesek, feltéve, ha a Pannónia megkötését jogszabály nem zárja ki.

Csoportos életbiztosítás esetén feltéve, hogy a biztosítotti körből való kiválás az adott esetben lehetséges, a biztosított magánszemély kiválása a kifizető szerződő által – az egyéni szerződés létrejöttéig – a megfizetett díjak számviteli elszámolását és adójogi megítélését nem változtatja meg. A csoportos szerződésből történő kiválást követően az egyéni szerződés alapján történő biztosítói kifizetésekre a korábbiakban leírt szabályok értelemszerűen érvényesek.

Amennyiben a kifizető szerződő által kötött csoportos szerződés esetében a biztosítotti kör megváltozik, úgy a biztosított-csere nem eredményezi a csoport összetételének megváltozásáig megfizetett biztosítási díj jellegének megváltozását.

8. Díjfizető szerepkör

A Pannónia díja abban az esetben is adómentes, ha a kifizető nem válik szerződővé a biztosítási jogviszonyban, hanem csupán a díjfizetést vállalja, miközben a szerződő szerepét a biztosított magánszemély tölti be. A díjfizető által fizetett biztosítási díjat – amennyiben a biztosítás kedvezményezettje nem a vállalkozás – költségként, mint személyi jellegű egyéb kifizetés kell elszámolni.

A költségként elszámolt díj ténylegesen a vállalkozás érdekében felmerülő költségnek minősül, az nem növeli a társasági adó alapját, ha a biztosított személye a díjfizetővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, vagy a kifizető vezető tisztségviselője, vagy tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a kifizetőnél jogszabályban meghatározott tanuló-szerződés alapján gyakorlati képzésben részt vevő szakképző iskolai tanuló.